નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:

પૂજ્યશ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગુરૂભ્યો નમ:

૧૩.રાજપ્રશ્નીય

સટીક વિષયાનુક્રમ

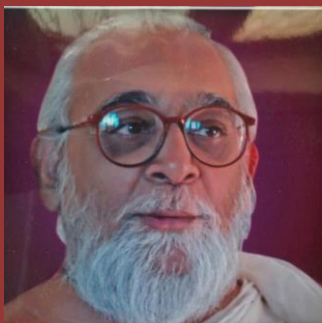

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

आगम दीवाकर डो.मुनि दीपरत्नसागरजी

[M.Com. M.Ed. Ph.D. श्रुतमहर्षि]

આગમ વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૧૩

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ
બાલ બ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:
પૂજ્યશ્રી આનંદ–ક્ષમા–લલિત–સુશીલ–સુધર્મસાગર ગુરૂભ્યો નમ:

રાજપ્રશ્નીય
સટીક વિષયાનુક્રમ

09/11/2021 મંગળવાર ૨૦૭૮ કારતક સુદ ૫

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

આગમ દિવાકર ડો. મુનિ દીપરત્નસાગર

[M.Com. M.Ed. Ph.D. શ્રુતમહર્ષિ]

: સંપર્ક :

ડો. મુનિ દીપરત્નસાગરજી

'પાર્શ્વ વિહાર' જૈન દેરાસરજી, ફોરેસ્ટ રેસ્ટ હાઉસ સામે

Post ઠેબા, **Dis.** જામનગર, ગુજરાત **361120Mobile**

9825967397

jainmunideepratnasagar@gmail.com

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી-૧૩

‘આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ સંબંધે . આરંભે આટલું કહીશ

આપના કરકમલમાં અમે 'આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’ એવા કોમન નામથી ૪૫ આગમના ૪૫ પુસ્તકો પ્રગટ કરી રહ્યા છીએ. આ પૂર્વે ‘આગમ વિષય અનુક્રમ’ નામે અમે ૪૫ મૂળ આગમોની બૃહત્ અનુક્રમણિકા પ્રગટ કરેલી હતી. હવે દરેક આગમના પ્રત્યેક મૂલસૂત્ર અલગ અલગ મૂકી, તે સાથે તે આગમની ઉપલબ્ધ નિર્યુક્ત અને વૃત્તિ સહિત આ અનુક્રમણિકા બનાવેલ છે. (તેમાં કોઈ કોઈ આગમના ભાષ્ય અને ચૂર્ણી પણ સમાવેલ છે)

'આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ’અભ્યાસ પદ્ધત્તિ —

૧. અમે પ્રત્યેક પેજ ઉપર ત્રણ કોલમ બનાવેલ છે, જેમાં પહેલી કોલમમાં મૂળ, વૃત્તિ, નિર્યુક્તિ, ભાષ્ય વગેરેની ઓળખ મૂ૦, વૃ૦, નિ૦, ભા૦ એવા સંક્ષેપથી કરી છે. બીજી કોલમમાં અંક મૂકેલ છે, જે અંક મૂળસૂત્ર કે નિર્યુક્તિ વગેરે સૂચવે છે. જેમ કે ‘મૂ૦ ૨૪’એટલે તે આગમનું ૨૪ મું મૂળ સૂત્ર.

૨. અમે સૂત્ર અનુક્રમને નોર્મલ બ્લેક ટાઈપમાં મૂકેલ છે, જ્યાં ગાથા આવી તેનો અનુક્રમ નોર્મલ બ્લુ ટાઈપમાં, નિર્યુક્તિ, ભાષ્ય અને ચૂર્ણીનો અનુક્રમ ઈટાલિક બ્લેક ટાઈપમાં છે. વૃત્તિ અનુક્રમ લાલ ટાઈપમાં મૂકેલ છે.

૩. અમે મૂકેલ અંક મુજબ અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ તે સૂત્ર,નિર્યુક્તિ,વૃત્તિ આદિ શોધવા અતિ સરળ છે. તમે ફક્ત તે આગમ ખોલો, અહી આપેલ સૂત્રાંક જોઈને તે આગમમાં તે જ સૂત્રક્રમ સુધી જાઓ, તમારી પસંદનુ સૂત્ર વાંચી શકશો. જેમ કે– તમે આચારસૂત્રની અનુક્રમણિકામાં એક વિષય પસંદ કર્યો, તેનો ક્રમ છે ‘મૂ૦ ૨૪’ તો તમે અમારા કોઈપણ આગમ પ્રકાશનમાં જઈ આચારસૂત્ર કાઢી, ૨૪ મું સૂત્ર ખોલો,તમારો વિષય મળી જશે

વિશેષ લાભ — બધાં પ્રકાશનોમાં સમાન ક્રમાંકન હોવાથી આ ગ્રંથની મદદથી આપ અમારા પ્રાકૃત, સંસ્કૃત, ગુજરાતી કે હિન્દી; કોઈપણ ભાષામાં અને મૂલઆગમ કે સટીક, એ બંનેમાંથી કોઈપણ સ્વરૂપે આપના ઈચ્છિત વિષયનો અભ્યાસ કરી શકો છો. વળી ચારે ભાષાની તુલના દ્વારા કે મૂલ સૂત્ર અથવા તેના વિવેચન વડે આપના વિષયની તલસ્પર્શી માહિતીને સરળતાથી જાણી શકોછો કે ગહનતાથી સમજી શકો છો.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

૪૫– આગમ વર્ગીકરણ

શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક વર્તમાન પરંપરા મુજબ આગમોની સંખ્યા ૪૫ નિર્ધારિત કરાયેલી છે, આ ૪૫ આગમોનું વર્ગીકરણ છ વિભાગોમાં કરાયેલ છે. તે આ

11– અંગ, 12– ઉપાંગ, 10– પયન્ના, 6– છેદ, 4– મૂલ, 2– ચૂલિકા.

[૧] અંગસૂત્રો – [૧૧]

૧. આયાર, ૨. સૂયગડ, ૩. ઠાણ, ૪. સમવાય, ૫. વિવાહપન્નત્તિ,
૬. નાયાધમ્મકહા, ૭. ઉવાસગદસા, ૮. અંતગડદસા,
૯. અનુત્તરોપપાતિકદસા, ૧૦. પણ્હાવાગરણ, ૧૧. વિવાગસૂય

[૨] ઉપાંગસૂત્રો– [૧૨]

૧.ઉવવાઈઅ, ૨.રાયપ્પસેણિય, ૩.જીવાજીવાભિગમ, ૪.પન્નવણા,
૫.સૂરપન્નત્તિ, ૬.ચંદપન્નત્તિ, ૭.જંબૂદ્વીપપન્નત્તિ, ૮. નિરયાવલિયા,
૯.કપ્પવડિંસિયા, ૧૦.પુપ્ફિયા, ૧૧.પુપ્ફચૂલીયા, ૧૨.વણ્હિદસા.

[૩] પયન્નાસૂત્રો – [૧૦]

૧. ચઉસરણ, ૨.આઉરપચ્ચક્ખાણ, ૩.મહાપચ્ચક્ખાણ,
૪.ભત્તપરિણ્ણા, ૫.તંદુલવેયાલિય, ૬.સંથારગ, ૭.ગચ્છાચાર,
૮.ગણિવીજ્જા, ૯.દેવિંદત્થવ, ૧૦. મરણસમાહિ.

[૪] છેદસૂત્રો – [૬]

૧.નિસીહ, ૨.બૃહતકપ્પ, ૩.વવહાર, ૪.દસાસુયક્ખંધ,
૫.જીયકપ્પ, ૬.મહાનિસીહ

[૫] મૂલસૂત્રો – [૪]

૧.આવસ્સય, ૨.ઓહનિજ્જુત્તિ (પિંડનિજ્જુત્તિ),
૩.દસવેયાલિય, ૪.ઉત્તરજ્ઝયણાણિ

[૬] ચૂલિકાસૂત્રો –[૨]

૧.નન્દીસૂત્ર , ૨. અનુયોગદ્વાર.

આગમ સંબંધી અમારા બધાં જ પ્રકાશનોમાં આ વર્ગીકરણ સ્વીકારેલ છે.

.....મુનિ દીપરત્નસાગર...

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ:

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

પૂજ્ય શ્રી આનંદ–ક્ષમા–લલિત–સુશીલ–સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમ:

(૧૩) 'રાજપ્રશ્નીય' સટીક વિષયાનુક્રમ

	સંજ્ઞા	સંક્ષેપ	કલર	ટાઈપ	
	સૂ૦	સૂત્ર	બ્લેક	નોર્મલ	
	ગા૦	ગાથા	બ્લ્યુ	નોર્મલ	
	નિ૦	*નિર્યુક્તિ*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*	
	ભા૦	*ભાષ્ય*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*	
	ચૂ૦	*ચૂર્ણી*	*બ્લેક*	*ઈટાલિક*	
	વૃ૦	વૃત્તિ	રેડ	નોર્મલ	
	ભૂ૦	ભૂમિકા	બ્લેક	નોર્મલ	

–: સૂચના :–

*જ્યાં 'વિષય અનુક્રમ'માં ૧,૨,૩, એવા ક્રમ જોવા મળે ત્યાં, તે બધી નિર્યુક્તિ, સૂત્ર કે ગાથા આદિનો સંયુક્ત અનુક્રમ સમજાવો. જેમ કે– અહી નિર્યુક્તિ ૨૩, ૨૪, ૨૫ માં ૧,૨,૩ લખ્યું છે, તો ત્યાં ત્રણે નિર્યુક્તિનો સંયુક્ત ક્રમ સમજવો

૧૩. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

બાલબ્રહ્મચારી શ્રી નેમિનાથાય નમ: નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ પૂજ્ય શ્રી આનંદ-ક્ષમા-લલિત-સુશીલ-સુધર્મસાગર ગૂરૂભ્યો નમ:		
રાજપ્રશ્નીય સૂત્ર		
વૃ૦	ભૂ૦	‘રાજપ્રશ્નીય’નો અર્થ ‘સૂત્રકૃત્’સૂત્રના ઉપાંગ રૂપે ‘રાજપ્રશ્નીય’નો ઉલ્લેખ
મૂ૦ વૃ૦	૧	આમલકલ્પાનગરી,(વર્ણન) પ્રાસાદીય આદિ ‘તે કાલ, તે સમય’ની વ્યાખ્યા નગરીનું વર્ણન- ઋદ્ધ, સમૃદ્ધ, પ્રમુદિત, આકીર્ણ, પરિકર્મિત ગીત.સંગીત,આરામ.ઉદ્યાનયુક્ત ઈત્યાદિ (ઔપપાતિક મુજબ)
મૂ૦ વૃ૦	૨	તે નગરીના ઈશાન ખૂણામાં આમ્રશાલ વન ચૈત્ય,(વર્ણન) આમ્રની શાખાથી ઉપલક્ષિત વન, ‘ચૈત્ય’નો અર્થ, પુરાતન શબ્દિત, કીર્તિત, જ્ઞાત, સચ્છત્ર, સધ્વજ ઈત્યાદિ વર્ણન (ઔપપાતિક મુજબ) આ ચૈત્ય, એક મહા વનખંડથી ઘેરાયેલ (ઔપપાતિક મુજબ)
મૂ૦ વૃ૦	૩	અશોકવૃક્ષ, પૃથ્વીશિલાપટ્ટક (વક્તવ્યતા ઔપપાતિક મુજબ) વનખંડ મધ્યે વિશાળ, ઉત્તમ અશોકવૃક્ષ, બીજા અનેક વૃક્ષ થકી ઘેરાયેલ, ફરતી અનેક વનલતા. અશોકવૃક્ષ ઉપર ઘણા અષ્ટમંગલો-સ્વસ્તિક યાવત દર્પણ અશોકવૃક્ષ ઉપર પંચવર્ણી અનેક ચામરો વગેરે અશોકવૃક્ષ નીચે એક મોટો પૃથ્વીશિલાપટ્ટક, જે લંબાઈ+પહોળાઈથી સુપ્રમાણ વગેરે (ઔપપાતિક મુજબ) વનખંડના મધ્યભાગે વિશાળ અશોકવૃક્ષની તીર્થંકર+ગણધર દ્વારા પ્રરૂપણા, (તેનું અતિ વિસ્તૃત સુંદર વર્ણન વ્યાખ્યા સહિત.) [અતિ દૂર સુધી ગયેલ મૂળ, ચોતરફ ફેલાયેલ શાખાઓ, પુષ્પભારથી નમેલ પાન વડે સમૃદ્ધ, તેના આશ્રયે અનેક પક્ષી ગણ, સ્ત્રી+પુરુષના યુગલ, પ્રાસાદીય,દર્શનીય,અભિરૂપ,પ્રતિરૂપ.અનેક વૃક્ષોથી ઘેરાયેલ, અનેક પક્ષીના મધુર સ્વર યુક્ત, ષડઋતુક ફળ+ફૂલોથી વ્યાપ્ત, ગંધની વાટિકા સમાન, અનેકક્રીડારથ,શિબિકા, આઠ આઠ મંગલોથી શોભિત અનેક ધ્વજા, છત્રાતિછત્ર ઈત્યાદિથી યુક્ત એવું વૃક્ષ)

૧૩. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦ વૃ૦	૪	શ્વેત રાજા, ધારિણી રાણી, ભ૦ મહાવીરનું આગમન આદિ(વર્ણન ઔપપાતિક સૂત્રાનુસાર) રાજાનું વર્ણન, રાણીનું વર્ણન, રાજ્યનું વર્ણન+તેની વ્યાખ્યા ભગવંત મહાવીર, તેમના વિશેષણો, સાધુ+સાધ્વી સંખ્યા, ભગવંતના ૩૫ વચનાતિશયોના નામ. ગામ ગામ વિચરતા ભગવંતનું આમલકલ્પાએ આગમન, ભગવંતનું નામ+ગોત્રનું શ્રવણ ફળદાયી; આર્ય ધાર્મિક વચન શ્રવણનું શ્રેય સમજી પર્ષદાનું આગમન
મૂ૦ વૃ૦	૫	સૌધર્મકલ્પે સૂર્યાભદેવ, સૂર્યાભ વિમાન, સુધર્મા સભા, સૂર્યાભ સિંહાસન સૂર્યાભદેવના સામાનિક દેવ વગેરે પર્ષદા સૂર્યાભદેવ દ્વારા અવધિજ્ઞાન વડે જંબૂદ્વીપને નિરખવો સૂર્યાભદેવ વડે ભ૦મહાવીરને આમલકલ્પાનગરીમાં જોવા, ભગવંતને જોઈને પ્રસન્ન થયેલ સૂર્યાભદેવનું વર્ણન, સ્વસ્થાનેથી વિધિપૂર્વક ભ૦ને વંદન, વંદનવિધિ તથા શક્રસ્તવ મુદ્રાપૂર્વક શક્રસ્તવ પાઠ આદિ વંદન + નમન કરી, સીહાસને પૂર્વાભિમુખ બેસવું સામાનિક દેવ, અગ્રમહિષી, ૩ પર્ષદા, ૭ સૈન્ય, ૭ સૈન્યા–ધિપતિ, આત્મરક્ષકદેવો, આભિયોગ્યદેવોની વ્યાખ્યા
મૂ૦ વૃ૦	૬	ભ૦ના દર્શનાદિ માટે જવા સૂર્યાભદેવનો વિચાર, ભગવંતને દર્શનાદિ માટે જવાનું મહત્ત્વ, આભિયોગિક દેવને બોલાવવા મનોગત, આત્મવિષયક, પ્રાર્થિત સંકલ્પનો અર્થ
મૂ૦	૭	આમલકલ્પા નગરીએ રહેલા ભ૦ મહાવીર સૂર્યાભદેવે આભિયોગિક દેવને આપેલ સૂચના– ભગવંતને વિધિવત વંદન આદિ કરી, ભ૦નીઆસપાસ એક યોજન ભૂમિશુદ્ધિ માટે આજ્ઞા ભૂમિશુદ્ધિ, રજ+ધૂળ સાફ કરી ગંધોદક વર્ષા કરો, પંચવર્ણી પુષ્પોની એક હાથ ઊંચાઈ પ્રમાણ વૃષ્ટિ કાળો અગરુ આદિ ગંધનો મઘમઘાટ કરો

મૂ૦ વૃ૦	૮	આભિયોગિક દેવો દ્વારા સૂર્યાભદેવની આજ્ઞાનો સ્વીકાર વૈક્રિય સમુદ્ઘાત કરીને આભિયોગિક દેવનું ગમન, ભ૦ મહાવીરને પ્રદક્ષિણા, વંદન આદિ + તેનું પ્રગટ કથન વૈક્રિયકરણ સમુદ્ઘાતનું વર્ણન, દિવ્ય દેવગતિની વ્યાખ્યા
મૂ૦	૯	ભ૦ મહાવીરે કરેલ દેવોના આચાર+કર્તવ્યાદિ વિશે કથન
મૂ૦	૧૦	આભિયોગિક દેવ દ્વારા સંવર્તક વાયુ વિકુર્વી સફાઇ કરવી, અભ્રમેઘની રચના કરી, યોજન ભૂમિનું સિંચન એક યોજનમાં પુષ્પવાદળ વિકુર્વી પુષ્પવર્ષા, ત્યારપછી ધૂપની સુગંધ, ગંધવર્ત્તીભૂત કરાયુ ભગવંતને વિધિવત્ વંદન કરી તે દેવોનું પાછું ફરવું
મૂ૦ વૃ૦	૧૧	સૂર્યાભદેવની ભ૦ વંદનાર્થે દેવદેવીને આજ્ઞા ભગવંતને વંદનાર્થે જવાની સૂચનાનું વિશિષ્ટ વર્ણન
મૂ૦ વૃ૦	૧૨	સેનાપતિ દેવ દ્વારા સુઘોષા ઘંટા રણકાર, સૂર્યાભદેવની ભ૦ વંદનાર્થે જવાની આજ્ઞાની ઉદ્ઘોષણા ઘંટાના પડઘાઓથી એક લાખ યોજન વિમાન બહેરું થવું
મૂ૦	૧૩	ઘંટારવ સાંભળીને વંદન આદિ વિવધ હેતુથી દેવદેવીનું શીઘ્ર સૂર્યાભદેવ સમક્ષ આવવું
મૂ૦	૧૪	આભિયોગિક દેવોને દિવ્ય વિમાન રચવા આજ્ઞા
મૂ૦	૧૫	સૂર્યાભદેવની આજ્ઞાથી આભિયોગિકો વડે વૈક્રિય સમુદ્ઘાત દિવ્ય વિમાનની રચનાનું વિસ્તૃત વર્ણન– ...વિમાન, ત્રિસોપાન પ્રતિરુપકનું વર્ણન, તોરણ, ચિત્રો આદિનું વર્ણન, તેની પ્રાસાદીયતા તોરણો આગળ અષ્ટ–અષ્ટ મંગલ, સ્વસ્તિક વગેરે તોરણોની ઉપર ચામર, ધ્વજ, છત્ર, ઘંટ આદિ વસ્તુ બહુસમ રમણીય ભૂમિભાગ, તેનું વિસ્તૃત વર્ણન , પંચવર્ણી મણિના પાંચે વર્ણ,ગંધ,સ્પર્શનું વિવિધ ઉપમા સહિતનું વિશિષ્ટ વર્ણન પ્રેક્ષાગૃહમંડપ, મણિપીઠીકા, સિંહાસન, વિજયવસ્ત્ર, મુક્તામાલા, તે પાંચેનું વર્ણન

વૃ૦		સામાનિકદેવો, અગ્રમહિષી, ત્રણે પર્ષદા, સૈન્યાધિપતિ, આત્મરક્ષક આદિ દેવોના ભદ્રાસન. દિવ્ય વિમાનનું વર્ણન. સૂર્યાભદેવને નિવેદન. સમશ્રેણિક વિદ્યાધર યુગલ, મણીરત્ન, ત્રિસોપાનપ્રતિરૂપક, તોરણ, છત્રાતિછત્ર, બહુસમ રમણીય ભૂમિભાગ, મણીના લક્ષણો, મણીના પાંચે વર્ણોની ઉપમા, મણિની ગંધ+સ્પર્શ, પ્રેક્ષાગૃહ મંડપ, મણિપીઠિકા, સિંહાસન,આસ્તારક, વિજય દૂષ્ય, મુક્તાદામ અને દિવ્યયાનનું વિસ્તૃત વર્ણન
મૂ૦	૧૬	સૂર્યાભદેવ દ્વારા ઉત્તરવૈક્રિયરૂપ વિકુર્વણા, ગંધર્વ અને નર્તકો સાથે સૂર્યાભનો વિમાન પ્રવેશ, સૂર્યાભદેવ તથા તેના દેવદેવીનું યથાસ્થાને બેસવું, અષ્ટમંગળ–સ્વસ્તિક, શ્રીવત્સ યાવત દર્પણ ત્યારપછી પૂર્ણકળશ યાવત સિંહાસન ચાલ્યા પછી મહેન્દ્રધ્વજ ચાલ્યો, મહેન્દ્રધ્વજનું વર્ણન
મૂ૦	૧૭	સર્વ ઋદ્ધિ,સિદ્ધિ આદિ સાથે દેવ.દેવી.સૂર્યાભદેવનું પ્રસ્થાન વિમાનની ગતિ, નંદીશ્વરદ્વીપે ઋદ્ધિનો સંક્ષેપ, નિયત દિશાએથી સર્વે દેવ.દેવીઓનું ઉતરવું ભ૦ મહાવીર પાસે આગમન, પ્રદક્ષિણા, વંદન, સ્વપરિચય
મૂ૦	૧૮	ભ૦ મહાવીર દ્વારા દેવકર્તવ્યાદિનું કથન
મૂ૦	૧૯	સૂર્યાભદેવની પ્રસન્નતા, ભ૦ની પર્યુપાસના કરવી
મૂ૦	૨૦	ભ૦ મહાવીરની પર્ષદા સન્મુખ ધર્મદેશના
મૂ૦ વૃ૦	૨૧	સૂર્યાભદેવ દ્વારા ભગવંતને પૃચ્છા– હું ભવસિદ્ધિક, સમ્યકદષ્ટિ, પરિત્તસંસારી, સુલભબોધિ, આરાધક અને ચરમશરીરી છું કે કેમ?, ભગવંતે સૂર્યાભદેવના પ્રશ્નોના આપેલ ઉત્તર. સૂર્યાભદેવના પ્રશ્નો–ભવસિદ્ધિક,સમ્યગદષ્ટિ, પરિમિતસંસારી પરિત્તસંસારી,સુલભબોધિ,આરાધક,ચરમ; તેની વ્યાખ્યા
મૂ૦	૨૨	સૂર્યાભદેવે પ્રસન્ન થઇ ભગવંતને કરેલ વંદન અને ભગવંતના જ્ઞાનદર્શનની પ્રશંસા, દિવ્યનૃત્ય દેખાડવા ઈચ્છા

મૂ૦	૨૩	ભગવંતનું મૌન, સૂર્યાભની ઈચ્છાનો આદર ન કરવો સૂર્યાભ દ્વારા સવિધિ વંદન, અને વૈક્રિય સમુદ્ઘાત નૃત્ય માટે ભૂમિભાગ તૈયાર કરી, નાટ્યશાળા રચના સિંહાસન પર બેસવા આજ્ઞા માંગવી, દક્ષિણ ભૂજામાંથી ૧૦૮ દેવકુમારોની વિકુર્વણા, ડાબી ભૂજામાંથી ૧૦૮ દેવકુમારીઓની વિકુર્વણા, ... વિકુર્વિત દેવકુમાર અને દેવકુમારીનું વિશિષ્ટ વર્ણન ૧૦૮ની સંખ્યામાં ૪૯ પ્રકારે વાદ્ય, વાદક વિકુર્વણા સૂર્યાભદેવ પાસે આવી, દેવ+દેવી દ્વારા આજ્ઞા માંગવી સૂર્યાભદેવે દિવ્ય બત્રીશબદ્ધ નૃત્ય દર્શાવવા આજ્ઞા કરવી દેવદેવીની ભગવંતને વંદના, નૃત્ય માટે તૈયાર થવું દેવો વડે વિવિધ પ્રકારે સંગીત સુરાવલીઓ અને વગાડાયેલ વિવિધ વાદ્યોનું વિશિષ્ટ વર્ણન દેવ+દેવી દ્વારો અષ્ટ મંગલના આકારની દિવ્ય નૃત્યવિધિ
વૃ૦		દેવકુમાર અને દેવકુમારીઓનું વર્ણન સૂર્યાભદેવે વિકુર્વેલ ૧૦૮-૧૦૮ વાદ્ય-વાદકોના ૫૭ નામો વિવિધ નૃત્ય, સ્વરો, વાદ્ય વગેરેના ભેદો અને તેનું વર્ણન
મૂ૦	૨૪	ભ૦ મહાવીર સન્મુખ દેવકુમાર +દેવીકુમારી દ્વારા- આવર્ત્ત, પ્રત્યાવર્ત્ત આદિ અનેક નૃત્યો; ઈહા, મૃગાદિ પશુ+પક્ષી અને વનલતા આદિ આકારની દિવ્ય નાટ્યવિધિ. ત્યાર પછી એકતોવક્રાદિ, ચંદ્રાવલિ આદિ અનેક પ્રકારે નૃત્ય વિધિ દર્શાવી,અંતે ભગવંત મહાવીરના પૂર્વભવ, કલ્યાણક, બાલ્યભાવ, યૌવન, તપ, તીર્થપ્રવર્તન ના નૃત્ય કર્યા. ચાર પ્રકારે વાદન, ગાયન, નૃત્ય, અભિનય દેવ દેવી દ્વારા ભ૦ને વંદના, સૂર્યાભદેવ પાસે આગમન
વૃ૦		૩૨ પ્રકારની નાટ્યવિધિના નામો અને તેની વ્યાખ્યા ચાર પ્રકારે વાજિંત્ર, ગીત, નર્તનવિધિ, અભિનયના નામ
મૂ૦	૨૫	સૂર્યાભ દ્વારા ઋદ્ધિ સંહરણ, સ્વસ્થાને ગમન.
મૂ૦	૨૬	સૂર્યાભની ઋદ્ધિ વિશે ગૌતમના પ્રશ્ન,

વૃ૦		ભગવંતનો ઉત્તર– કૂટાગારશાળાનું દૃષ્ટાંત બીજી વાચનાનો પાઠ– ગૌતમનું 'સકલ સંઘાતિપતિત્વ' કઈ રીતે કહ્યું? ગૌતમનું વિસ્તૃત વર્ણન, પ્રત્યેક પદોની વ્યાખ્યા + કારણ 'ધ્યાનકોષ્ઠોપગત વિહરણ' પરિભાષાની વ્યાખ્યા જાતશ્રદ્ધ, જાતસંશય વગેરે પદોના અર્થ
મૂ૦ વૃ૦	૨૭	સૂર્યાભ વિમાનનું સ્થાન, સૌધર્મકલ્પના ૩૨ લાખ વિમાન, પાંચ અવતંસકોનું વર્ણન સૂર્યાભ વિમાનનું પરિમાણ, સંસ્થાન, સૂર્યાભ વિમાનના પ્રકારની ઊંચાઈ, વિષ્કંભ આદિ પ્રાકાર, કાંગરા, દ્વાર, કમાળ આદિનું વર્ણન સૂર્યાભવિમાનના સ્થાન વિશે લંબાણથી વર્ણન સૂર્યાભવિમાને રહેલ દ્વારોની સંખ્યા અને સ્વરૂપનું વર્ણન
મૂ૦	૨૮	દ્વારની બંને તરફ ચંદનકળશ પંક્તિ, નાગદંતોની ખીંટી, નાગદંતોમાં પાંચે વર્ણના અનેક માલ્યદામો નાગદંતો ઉપર બીજી ૧૬–૧૬ નાગદંત પંક્તિ વૈડુર્યમય ધૂપઘડીનું વર્ણન દ્વારોના બંને પડખે ૧૬–૧૬ પૂતળીઓ, તેનું વર્ણન
મૂ૦ વૃ૦	૨૯	સૂર્યાભવિમાનના ઉક્ત દ્વારોના બંને પડખે ૧૬–૧૬ જાળી, ૧૬–૧૬ ઘંટા, વનમાળા, ચબૂતરા આદિ, બધાનું વર્ણન પ્રાસાદવતંસકો, તેનું વર્ણન, દ્વારની બંને તરફ તોરણો, તોરણ ઉપર શાલભંજિકા, તોરણની આગળ ઘોડા, હાથી વગેરે સમુદાય, પદ્મલતાદિ લતાઓ, સ્વસ્તિક, ચંદન કળશ, ભૃગાર, અરિસા,થાળ, પાત્ર, પીઠિકા વગેરે અનેક વસ્તુ સૂર્યાભવિમાનના દ્વારો વગેરે વર્ણનમાં આવતી જાળી, ઘંટા, વનમાલા,પ્રકંઠકો,પતાકા,તોરણો, અશ્વ,હાથી આદિ યુગ્મ, પદ્મલતા આદિ, દિક્પ્રોક્ષકો, ભૃંગાર, દર્પણ, સ્થાલ, પાત્રી, સુપ્રતિષ્ઠક વગેરે બધાનું વર્ણન અને 'યાવત'વાળા પાઠો

મૂ૦	૩૦	સૂર્યાભ વિમાનના પ્રત્યેક દ્વારે ધજાઓનું વર્ણન સૂર્યાભ વિમાનમાં ભૌમ, તેમાં સિંહાસન+ભદ્રાસન ભૌમોના દ્વારે.દ્વારે સોળ.સોળ રત્નો, અષ્ટમંગલ વગેરે સૂર્યાભ વિમાનની ચાર દિશાના દ્વાર અને વનખંડ
વૃ૦		વનખંડોનું વર્ણન, વૃક્ષ વર્ણનની વ્યાખ્યાનો સાર
મૂ૦	૩૧	વનખંડની ભૂમિના તૃણ+મણિના સ્વરનું વિસ્તૃત વર્ણન
વૃ૦		સ્વર સંબંધી આઠ ગુણો– પૂર્ણ, રક્ત, અલંકૃત વગેરે આ આઠ ગુણો મધ્યે બીજા ગુણો–કુહર, ગુજંત વગેરે
મૂ૦	૩૨	વનખંડની વાવ આદિ , ઉત્પાદ પર્વત આદિ, મંડપ, ગૃહો, લતા, શિલાપટ્ટ આદિ વિસ્તૃત વર્ણન
વૃ૦		વાવ, પુષ્કરિણી વગેરેની વ્યાખ્યા અને વિસ્તૃત વર્ણન ઉત્પાત પર્વતો, વનખંડ વગેરે પર્વત
મૂ૦	૩૩	વનખંડના પ્રાસાદ, પ્રત્યેક પાસાદનું માપ, ત્યાં રહેલ દેવસ્થિતિ, ભૂમિભાગસ્થિત ઉપરિકાલયનનું માપ
મૂ૦	૩૪	ઉપરિકાલયનને ચોતરફ પદ્મવરવેદિકા, પદ્મવર વેદિકાનું માપ અને વર્ણન, પદ્મવર વેદિકાની ચોતરફ હેમજાલ, ગવાક્ષજાળ વગેરે જાળ, ‘પદ્મવરવેદિકા’ એવું નામ શા માટે? પદ્મવરવેદિકાની શાશ્વતતા, તેની સ્થિતિ.
વૃ૦		પદ્મવરવેદિકાનું વર્ણન, સ્વરૂપ, શાશ્વતતા, સ્થિતિ આદિનું વર્ણન ઘણા વિસ્તારથી.
મૂ૦	૩૫	ભૂમિભાગ મધ્યે પ્રાસાદાવતંસક, તેનું માપ, ત્યાંનુ વર્ણન, ફરતા અન્ય પ્રાસાદાવતંસકો, તેના માપ.
મૂ૦	૩૬	મુખ્ય પ્રાસાદથી ઈશાનમાં સુધર્મા સભા, તેનું માપ, સુધર્માસભાની ત્રણ દિશામાં દ્વાર, તે દ્વારનું માપ, પ્રત્યેક દ્વારે એકએક મુખ્યમંડપ, તેનું માપ મુખ્યમંડપની ત્રણે દિશામાં દ્વાર, તેનું માપ પ્રત્યેક દ્વારે પ્રેક્ષા ઘર મંડપ, તેમાં અખાડા, મણિપીઠિકા, મણિપીઠિકા, તેના ઉપર સ્તૂપ, તેના માપો

		પ્રત્યેક મણિપીઠિકાની ચારે દિશામાં જિનપ્રતિમા સ્તૂપ સામે મણિપીઠિકા, તેના પર ચૈત્ય વૃક્ષ મણિપીઠિકા, ચૈત્યવૃક્ષાદિના પરિમાણ (માપો) ચૈત્યવૃક્ષનું વર્ણન, અષ્ટ મંગલ, છત્રાતિછત્ર વગેરે ચૈત્યવૃક્ષ આગળ મણિપીઠિકા, તે પ્રત્યેક પર મહેન્દ્રધ્વજ મહેન્દ્રધ્વજ, વાવ, મનોગુલિકા, ગોમાનસિકા, ધૂપઘટિકા, માણવકચૈત્યસ્તંભ,નાગદંત,જિનસક્થિ; એ બધાનું વર્ણન
મૂ૦	૩૭	માણવકચૈત્યસ્તંભ પૂર્વે એક મોટી મણિપીઠિકા, તેન ઉપર મોટું સિંહાસન, ત્યાં એક દેવશયનીય, તેનું વર્ણન
મૂ૦	૩૮	એક મોટી મણિપીઠિકા, તેનું માપ અને સ્વરૂપ મણિપીઠિકા ઉપર મહેન્દ્રધ્વજ, તેનું માપ અને વર્ણન સૂર્યાભદેવનો ચોપ્ફાલ નામે પ્રહરણ કોશ, તેનું વર્ણન
મૂ૦ વૃ૦	૩૯	સુધર્મસભાથી ઈશાનમાં મોટું સિદ્ધાયતન, તેનું માપ, સિદ્ધાયતન મધ્યે મણીપીઠિકા, ત્યાં દેવછંદક, તેનું માપ દેવછંદક ઉપર ૧૦૮ ભગવંત પ્રતિમા, તેનું સુંદર વર્ણન. પ્રતિમા આસપાસ છત્રધારી, ચામરધારી આદિ પ્રતિમા. ભગવંતપ્રતિમા સામે ઘંટ,કળશાદિ ૧૦૮-૧૦૮ અનેક વસ્તુ સિદ્ધાયતનો ઉપર અષ્ટમંગલ, ધજા, છત્ર આદિ મોટું જિનાલય, તેનું માપ વગેરે વક્તવ્યતા જિનપ્રતિમા-તેની આસપાસના પરિકર સહિત સુંદર વર્ણન
મૂ૦ વૃ૦	૪૦	સિદ્ધાયતનની ઈશાનમાં ઉપપાત સભા, મહાદ્રહ, અભિષેકસભા,અલંકારસભા,વ્યવસાયસભા આદિ સૂર્યાભદેવના પુસ્તકરત્નનુ વર્ણન નંદાપુષ્કરિણી, બલિપીઠ આદિ વર્ણન ઉપપાતસભાનું વર્ણન, પુસ્તકરત્નની વિશેષતા
મૂ૦	૪૧	સૂર્યાભદેવે પૂરી કરેલ આહાર, શરીર આદિ પાંચ પર્યાપ્તિ સૂર્યાભદેવનો સંકલ્પ, સામાનિક દેવ દ્વારા સૂર્યાભદેવના કર્તવ્યનું કથન
મૂ૦	૪૨	સૂર્યાભદેવનો દ્રહમાં પ્રવેશ યાવત જલક્રીડા

		આભિયોગિક દેવોને સૂર્યાભદેવના અભિષેક માટે સૂચના આભિયોગિક દેવે વૈક્રિયસમુદ્દ્યાતથી વિકુર્વેલ આઠ પ્રકારના ૧૦૦૮-૧૦૦૮ કળશો, ભૃંગાર, દર્પણ વગેરે વસ્તુઓ, ક્ષીરોદક આદિ સમુદ્રના ઉત્પલ વગેરે, તિર્થોદક, તિર્થમાટી, સલિલોદક, પુષ્પ,ગંધાદિ વસ્તુના ગ્રહણનું વિસ્તૃત વર્ણન. વિશાળ દેવ પરિવાર દ્વારા સૂર્યાભદેવનો મહાર્હ અભિષેક, તે અભિષેકનું વિસ્તૃત વર્ણન, સૂર્યાભવિમાનમાં અલગ અલગ દેવો દ્વારા વિવિધ કર્તવ્ય સૂર્યાભવિમાનની સજાવટ, હિરણ્ય આદિ વર્ષા,વાજિંત્રનાદ, ગીતગાન, દેવનૃત્યાદિ, દેવો વડે વિવિધ ક્રિયા, ઈત્યાદિ અભિષેક પછી સૂર્યાભદેવનું અલંકારિક સભામાં ગમન, ત્યાં વસ્ત્ર, શૃંગાર, ગંધ આદિ કરી, સુમનદામ ધારણ કરે.
મૂ૦	૪૩	સૂર્યાભદેવ કેશાલંકાર આદિ ચારે અલંકારથી સજ્જ સૂર્યાભદેવ વ્યવસાયસભામાં જાય, ધર્મ પુસ્તક વાંચન કરે, પછી નંદાપુષ્કરિણી જઈ પરમશુચિભૂત થયો
મૂ૦ વૃ૦	૪૪	સૂર્યાભદેવનું સપરિવાર સિદ્ધાયતને જવું, ભગવંત પ્રતિમાનું જળ,ચંદન,વસ્ત્ર,પુષ્પાદિ થી પૂજન, જિનપ્રતિમા સન્મુખ અષ્ટ મંગળનું આલેખન જિનપ્રતિમા સન્મુખ ૧૦૮ વિશુદ્ધ છંદોથી સ્તુતિ શકરસ્તવમુદ્રાથી ભગવંતને નમસ્કાર. સિદ્ધાયતનના મધ્ય ભાગને પ્રમાર્જી, જલાભિષેકાદિ પૂજા. એ જ પ્રમાણે:- સિંહાસનાદિ પ્રમાર્જના, ચૈત્યસ્તૂપપૂજા, જિન પૂજનાદિ, ચૈત્યસ્તંભ પ્રમાર્જન, જિન અસ્થિપૂજન, બલી વિસર્જન, અન્ય અર્ચનીય સ્થાને અર્ચા, સુધર્માસભામાં સપરિવાર આવી સિંહાસને બેસવું સૂર્યાભદેવે જિનપ્રતિમા,જિનઅસ્થિ,ચૈત્યવૃક્ષ આદિની કરેલ પૂજા; વિવિધ સ્થાને કરેલ પ્રમાર્જના આદિનું વિસ્તૃત વર્ણન
મૂ૦	૪૫	સૂર્યાભદેવના સામાનિક દેવો, અગ્રમહિષી, ત્રણે પર્ષદા આદિ સર્વે પરિવારનું યથાસ્થાને ગોઠવાવું

		આત્મરક્ષક દેવોની આયુધ આદિ સજ્જતાનું વર્ણન
મૂ૦	૪૬	સૂર્યાભની અને સામાનિક દેવોની સ્થિતિ
મૂ૦	૪૭	સૂર્યાભની ઋદ્ધિ આદિ અને પૂર્વભવ વિશે પ્રશ્ન
		સૂર્યાભદેવ પ્રકરણ સમાપ્ત
		–: રાજા પ્રદેશી અધિકાર આરંભ :–
મૂ૦ વૃ૦	૪૮	સૂર્યાભદેવના પૂર્વભવનું વર્ણન, સેયવિયા નગરી, મૃગવન ઉદ્યાન, પ્રદેશી રાજા,(અધાર્મિક યાવત અધર્મકેતુ), તેનો પરિચય ‘કેકયાર્ધ’નો અર્થ, મૃગવન ઉદ્યાનનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન પ્રદેશીરાજાના અધાર્મિક આદિ વિશેષણોની વ્યાખ્યા
મૂ૦	૪૯	પ્રદેશીરાજાની સૂર્યકાંતા નામે રાણી, (**સંક્ષિપ્ત વર્ણન**)
મૂ૦	૫૦	રાજા પ્રદેશી+સૂર્યકાંતાનો પુત્ર, સૂર્યકાંત, (**સંક્ષિપ્ત વર્ણન**)
મૂ૦ વૃ૦	૫૧	પ્રદેશીરાજાના મિત્રસમ ‘ચિત્ત’ નામે સારથી, (**સંક્ષિપ્ત વર્ણન**) ચિત્ત સારથીનો વિસ્તૃત પરિચય
મૂ૦	૫૨	શ્રાવસ્તી નગરી, કોષ્ઠક ચૈત્ય, પ્રદેશીરાજાનો આજ્ઞાપાલક ‘જિતશત્રુ’રાજા, પ્રદેશીરાજાની ચિત્તસારથીને ઉપહાર લઈ જવા આજ્ઞા ઉપહાર લઇ જવા ‘ચિત્ત’સારથીની પૂર્વ તૈયારી ચિત્તસારથીનું જિતશત્રુરાજાને ભેંટણું ધરવું ચિત્તસારથીનું આવાસે પહોંચી, ઈષ્ટ શબ્દાદિનો ભોગ
મૂ૦ વૃ૦	૫૩	પાર્શ્વાપત્ય કેશી નામે કુમારશ્રમણ, તેમનો પરિચય કેશીકુમાર શ્રમણના પરિચયદર્શક શબ્દોના અર્થ
મૂ૦	૫૪	શ્રાવસ્તીમાં જનકોલાહલ સાંભળી, ચિત્તને ઉત્પન્ન જિજ્ઞાસા કેશીકુમાર શ્રમણનું આગમન સાંભળી વંદનાર્થે જવા તૈયારી કેશી શ્રમણ પાસે વિધિવત વંદન કરી ધર્મશ્રવણ કેશીશ્રમણ દ્વારા ચાતુર્યામ ધર્મની દેશના ચિત્ત સારથીની નિર્ગ્રંથપ્રવચનમાં શ્રદ્ધા આદિ, પ્રવ્રજ્યાગ્રહણ અસામર્થ્યને કારણે ચિત્તનુ પાંચ અણુવ્રત + ૭ શિક્ષાવ્રતરૂપ બાર પ્રકારે ગૃહસ્થધર્મ સ્વીકારી શ્રમણોપાસક થવું

મૂ૦	૫૫	ચિત્તસારથીના શ્રાવકપણાનો પરિચય આપતું વર્ણન
મૂ૦	૫૬	જિતશત્રુરાજા દ્વારા ચિત્તસારથીને ભેંટણું લઇ, પ્રદેશીરાજાને આપવાની સૂચના પૂર્વક ચિત્તને વિદાય ચિત્તનું કેશી શ્રમણ પાસે જઈ, સેયવિયા પધારવા નિમંત્રણ, ચિત્ત સાથે કેશી શ્રમણનો સંવાદ અને વિનંતીનો સ્વીકાર.
મૂ૦	૫૭	સેયવિયાનગરીમાં મૃગવનઉદ્યાને આવી, ઉદ્યાનપાલકને ચિત્ત સારથી દ્વારા સૂચના– કેશીશ્રમણને અવગ્રહ અનુજ્ઞાપ્રદાન.
મૂ૦	૫૮	ચિત્ત દ્વારા રાજા પ્રદેશીને, રાજા જિતશત્રુનું ભેંટણું આપવું
મૂ૦	૫૯	કેશીશ્રમણનુ ૫૦૦ સાધુ સાથે સેયાવિયાએ આગમન ઉદ્યાનપાલક દ્વારા ચિત્ત સારથિને આ વૃતાંત નિવેદન ચિત્તસારથી દ્વારા સ્વસ્થાને રહી વિધિવત વંદન ચાતુર્ઘંટ અશ્વરથમાં ચિત્તનું ગમન, ધર્મકથા શ્રવણ
મૂ૦	૬૦	કેશી શ્રમણ, પ્રદેશીરાજાને ધર્મ કહે તેવી ચિત્તની પ્રાર્થના
મૂ૦	૬૧	કેશી શ્રમણની પ્રરુપણા–ચાર કારણે જીવ કેવલીપ્રજ્ઞપ્ત ધર્મ શ્રવણ ન પામે અને ચાર કારણે ધર્મશ્રવણ પામે. કેશી શ્રમણનો પ્રશ્ન–રાજા પ્રદેશીને ધર્મ કઈરીતે કહેવો? ચિત્તનો ઉત્તર–અશ્વક્રીડાના બહાને, હું રાજાને લાવીશ.
મૂ૦	૬૨	રાજા પ્રદેશીની આજ્ઞાથી ચાર ઘોડા યુક્ત અશ્વરથને તૈયાર કરવો, ચિત્ત સારથી દ્વારા રથને ઘણે દૂર દોડાવી જવો, ભૂખ, તરસ, શરીરશ્રમથી રાજા પ્રદેશીનું ખિન્ન થવું, મૃગવન ઉદ્યાને કેશી શ્રમણથી થોડે દૂર વિશ્રામ લેવો પ્રદેશી દ્વારા કેશી શ્રમણ પાસે જવા ઈચ્છા કરવી
મૂ૦	૬૩	પ્રદેશી અને ચિત્તનુ કેશીશ્રમણ પાસે જવું કેશીશ્રમણ દ્વારા પ્રદેશીના મનોગત પ્રશ્નનુ કથન
મૂ૦	૬૪	પ્રદેશીરાજા દ્વારા કેશીશ્રમણના જ્ઞાન વિષે કુતુહલ કેશીશ્રમણે પ્રદેશીને નંદીસૂત્ર મુજબ મતિથી મન:પર્યવજ્ઞાન સુધીના ભેદો બતાવી કહ્યું– છાદ્મસ્થિકજ્ઞાનથી મેં કહ્યુ
મૂ૦	૬૫	કેશી શ્રમણની બેસવાની આજ્ઞા લઇ, પ્રદેશીનો પ્રશ્ન– શું જીવ અન્ય અને શરીર અન્ય છે?

		પ્રદેશીનો પ્રશ્ન– તેના દાદા અધાર્મિકાદિ અવગુણયુક્ત હતા, આપના મત મુજબ તે નરકે જાય, તેઓ આવીને મને કહે કે પાપ કર્મ ન કર, તો હું માનું કે જીવ અન્ય અને શરીર અન્ય, કેશીશ્રમણ દ્વારા પ્રદેશીને ભોગીપુરુષના દૃષ્ટાંતથી તર્કબદ્ધ ઉત્તર–૪ કારણે નારકીનો જીવ ઈચ્છે તો પણ મનુષ્યલોકમાં આવી ન શકે. માટે 'જીવ અન્ય અને શરીર અન્ય' છે
મૂ૦	૬૬	પ્રદેશીનો પ્રશ્ન– તેના દાદી ધાર્મિક આદિ ગુણયુક્ત હતા, તો આપના માટે તે સ્વર્ગમાં જાય, તેઓ આવીને મને કહે કે પુણ્ય સંચિત કર, તો હું માનું કે જીવ અન્ય અને શરીર અન્ય, કેશીશ્રમણ દ્વારા પ્રદેશીને વિષ્ટાગૃહસ્થિત પુરુષના દૃષ્ટાંતથી તર્કબદ્ધ ઉત્તર–૪ કારણે દેવલોકનો જીવ ઈચ્છેતો પણ મનુષ્ય લોકમાં આવી ન શકે. માટે 'જીવ અન્ય અને શરીર અન્ય' છે
મૂ૦	૬૭	પ્રદેશીનો પ્રશ્ન– લોહકુંભીમાં પૂરેલ ચોરના દૃષ્ટાંતે, જીવ ક્યાં ગયો? કેશીશ્રમણનો તર્કબદ્ધ ઉત્તર–અગ્નિરૂપે પરિણત લોઢુ, લોઢામાં અગ્નિ ક્યાંથી આવ્યો? 'જીવ અન્ય, શરીર અન્ય'
મૂ૦	૬૮	એક સાથે પાંચ બાણ ફેંકવાના સામર્થ્ય+અસામર્થ્ય આશ્રીને જીવ અને શરીર એક છે કે ભિન્ન છે, તેનો સંવાદ
મૂ૦	૬૯	લોહ+ત્રપુ+શિશાનો ભાર વહન કરવાના સામર્થ્ય અસામર્થ્ય આશ્રીને જીવ અને શરીર એક છે કે ભિન્ન છે, તેનો સંવાદ
મૂ૦	૭૦	ચોરનું વજન જીવતા અને મૃત્યુ પછી સમાન હતું માટે 'જીવ એ જ શરીર' એવો પ્રદેશીનો મત. હવારહિત અને હવાભરેલ બસ્તીના વજનને આશ્રીને કેશીશ્રમણનો ઉત્તર 'જીવ અન્ય, શરીર અન્ય'છે.
મૂ૦	૭૧	પ્રદેશીનો પ્રશ્ન–ચોરના ટુકડે ટુકડા કરતા પણ જીવ ન જોયો, માટે જીવ એ જ શરીર છે. કેશી શ્રમણે અંગીઠીથી આગ લઇ ભોજન બનાવવા સંબંધે કઠિયારાના દૃષ્ટાંતથી પ્રદેશીને ઉપાલંભ આપી સમજાવવું– 'જીવ અન્ય, શરીર અન્ય'છે.

મૂ૦	૭૨	પ્રદેશીરાજાનો કેશીશ્રમણને પ્રશ્ન–આપ જેવા ઉપદેશલબ્ધનું મને આવી નિષ્ઠુર રીતે ધમકાવવું યોગ્ય છે? કેશી શ્રમણનો ઉતર– પર્ષદાના ક્ષત્રિય આદિ ૪ ભેદ, ચારે પર્ષદાના અપરાધી માટેની દંડનીતિ પ્રદેશીનું કથન–તે કેશી શ્રમણ વિરુદ્ધ કેમ વર્તતો હતો, તેથી જ્ઞાન, કરણ, દર્શન અને જીવલાભ થાય તે માટે. કેશી શ્રમણનો પ્રદેશીને પ્રશ્ન–વ્યવહાર કેટલા ભેદે? પ્રદેશીનો ઉત્તર– દાન અને પ્રીતિની ચૌભંગી. ઇત્યાદિ.
મૂ૦	૭૩	પ્રદેશીનો પ્રશ્ન– મને હથેળીમાં જીવ દેખાડી શકો? 'વાયુકાયના ન દેખાય'તે દૃષ્ટાંતથી 'જીવ ન દેખાય'તે કથન છદ્મસ્થ મનુષ્ય સર્વભાવથી ન જાણે ન જુએ તેવા દશ સ્થાનો –ધર્માસ્તિકાય વગેરે. પણ તે દશે કેવલી સર્વભાવથી જાણે.
મૂ૦	૭૪	હાથી અને કૂંથુના જીવની સમાનતા વિશે પ્રશ્નોત્તર દીપક + પ્રકાશના દૃષ્ટાંતથી વિવિધરીતે પ્રદેશીને સમજાવવું –જીવ, શરીરના પ્રમાણ મુજબ આત્મપ્રદેશો ફેલાવીને રહે
મૂ૦	૭૫	પ્રદેશીનું કથન–મારી કુલ પરંપરાગત દૃષ્ટિ છે કે જીવ એ જ શરીર છે, તે કેમ છોડું? કેશી શ્રમણ દ્વારા 'લોહવણિક'ના દૃષ્ટાંતથી સમજાવવું
મૂ૦	૭૬	રાજા પ્રદેશીના મોહનું નિવારણ, શ્રાવક વ્રતનો સ્વીકાર
મૂ૦	૭૭	કેશી શ્રમણ દ્વારા ૩ પ્રકારના આચાર્યનું કથન, તેમની વિનય પ્રતિપત્તિ. પ્રદેશીના વિનયરહિત વ્યવહાર માટે પ્રશ્ન પ્રદેશી દ્વારા બીજે દિવસે સપરિવાર આવી ખમાવવા
મૂ૦	૭૮	કેશી શ્રમણે પ્રદેશીને સપરિવાર કહેલ ધર્મ, પ્રદેશીને આપેલ હિતશિક્ષા; વનખંડ, નૃત્યશાળા, ઇક્ષુવાડ અને ખલવાડના દૃષ્ટાંતથી વ્રતની રમણીયતા–અરમણીયતા સમજાવવી પ્રદેશી દ્વારા હિતશિક્ષાનો સ્વીકાર આવકના ચાર ભાગ કરવાનો સંકલ્પ શીલ ગુણ વ્રત આદિ વિરતિમય જીવન

૧૩. આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ

મૂ૦	૭૯	સેયવિયા આદિ ૭૦૦૦ ગામોના ૪ ભાગ, દાનાદિ પ્રવૃત્તિ
મૂ૦	૮૦	પ્રદેશીનું શ્રાવકપણું, રાજ્યાદિ પરત્વે અનાદર સૂર્યકાન્તા રાણીને પ્રદેશીની હત્યાનો મનોગત સંકલ્પ પ્રદેશીના આહાર, વસ્ત્ર આદિ વિષયુક્ત કરવા પ્રદેશીરાજાનું વિષવ્યાપ્ત શરીર, દુસ્સહ વેદના
મૂ૦	૮૧	પ્રદેશીરાજાને સૂર્યકાંતરાણી પ્રત્યે દ્વેષનો સર્વથા અભાવ પ્રદેશીએ પૌષધશાળાને પ્રમાર્જવી, દર્ભનો સંથારો, અંતિમ આરાધના, સર્વ વિરતિના પ્રત્યાખ્યાન ચારે આહારનો ત્યાગ, કાયા પણ વોસિરાવવી આલોચના,પ્રતિક્રમણ કરી સમાધિમરણ પામી, સૌધર્મકલ્પે સૂર્યાભવિમાને ઉપપાતસભામાં ઉત્પત્તિ, ઇત્યાદિ.
મૂ૦	૮૨	સૂર્યાભદેવની ત્યાં ચાર પલ્યોપમ સ્થિતિ, ત્યાંથી ચ્યવી મહાવિદેહ ક્ષેત્રે આઢ્ય કૂળે ઉત્પત્તિ માતાપિતાની ધર્મમાં દઢપ્રતિજ્ઞા, પુત્રજન્મ, સ્થિતિપતિતા વિપુલ અશનાદિક, બાળકનું દઢપ્રતિજ્ઞ નામ, માતાપિતા દ્વારા ગર્ભાધાન, જન્મ સંબંધી સંસ્કાર.
મૂ૦	૮૩	દઢપ્રતિજ્ઞનું પાંચ ધાત્રીથી પાલન, કલાચાર્ય પાસે અભ્યાસ ૭૨ કલાઓના નામો– લેખન, ગણિત આદિ
મૂ૦	૮૪	બાલ્યભાવ વીત્યા બાદ, આહાર આદિમાં અનાસક્તિ સ્થવીરો પાસે પ્રવ્રજ્યા, અનુત્તર જ્ઞાન+દર્શન ઉત્પત્તિ કેવલી પર્યાયનું પાલન, અનશન, અંતે મોક્ષ.
મૂ૦	૮૫	ઉપસંહાર અને ભગવંત આદિને નમસ્કાર

આગમ ૧૩ 'રાજપ્રશ્નીય' ઉપાંગસૂત્ર ૨ નો
મુનિ દીપરત્નસાગર રચિત સટીક વિષયાનુક્રમ પૂર્ણ

નમો નમો નિમ્મલદંસણસ્સ

૧૩.રાજપ્રશ્નીય
સટીક વિષયાનુક્રમ

વિષયાનુક્રમ રચયિતા

आगम दीवाकर डो.मुनि दीपरत्नसागरजी

[M.Com. M.Ed. Ph.D. श्रुतमहर्षि]

આગમ સટીક વિષયાનુક્રમ શ્રેણી–૧૩